

KAZANDERELİ MEMİŞ PEHLİVAN

1859 yılında Bulgaristan'ın Plevne ilinin, Selvi ilçesine bağlı Dobronurka köyünde doğdu. Babası 1877 - 1878 Türk - Rus savaşında Türkiye'ye göç ederek Tekirdağ'ın Kazandere köyüne yerleşti.

Memiş pehlivan, 1.88cm. boyunda ve 115 kilo ağırlığındaydı. 23 Ağustos 1894'te Gelibolu Mevlevihanesi Şeyhi Mustafa Daniş Efendinin Çardak'ta yaptırdığı güreşte başaltına soyundu ve Razgradlı Kara Ahmet ile eşlendirildi. Müsabaka başladı ve Kara Ahmet, Memiş pehlivani alta alıp Dış kazık vurdu. Memiş Pehlivan ağır ve tecrübeli olduğu için Kara Ahmet başka oyuna geçemiyor kispet sıyırmak istiyordu.

Kara Ahmet'in böyle çirkin bir oyunda ısrarla durarak, babası yerindeki yaşlı bir güreşçiyi kadın seyircilerin önünde mahcup duruma düşürmek istemesi Şumnulu Rüstem pehlivani çok üzmüştü. Rüstem pehlivan bu durumda hakem heyetine giderek, başhakem Aliço'ya neden Ahmet'e ihtar vermiyorsun diye uyarıda bulundu. Aliço, Kara Ahmet'i Prens Abbas Halim Paşa'nın pehlivani olduğu için koruyordu. Dolayısıyla Dış kazık oyunundan kurtulamayıp, çaresiz kalarak pes etti.

Memiş pehlivan Mayıs 1895'te Londra'ya giderek Alhambra gazinosundaki güreşlere katıldı ve hiç yenilmedi. 1897'de tekrar Avrupa'ya giderek bu sefer Fransa'da güreşler yaptı. Le Figaro gazetesinin muhabiri Memiş Pehlivan'ın 10 Haziran 1897 gecesi Folles Bergere gazinosunda Paul Pons ile yaptığı güreşi şöyle anlatıyor:

"Memiş pehlivan ile Paul Pons güreş meydanında göründüler. Memiş pehlivan; gayet iri, pala bıyıklı, kısa boylu idi. Halbuki Paul Pons daha uzun boylu, daha iri ve daha cüsseli idi. Bunlar alaturka usul üzere bir defa el sıkıştıktan sonra güreşe başladılar, ilk hamleler pek şiddetli oldu. Paul Pons, boyu uzun olduğu için Memiş pehlivani omuzlarından yakalayarak sarsıyordu. Fakat Memiş pehlivan büyük bir ustalıkla Paul Pons'un kolları arasından kurtularak beline sarılıyordu, fena halde sarsıyordu, bu şekilde beş dakika geçti. Paul Pons beş dakika mola isteğinde bulundu (yorulduğu için), Memiş pehlivan da kabul etti. Moladan sonra güreş tekrar başladı ve Memiş pehlivan Paul Pons'u altına aldı. Seyircilerdeki heyecan, "Yaşa Memiş, haydi Paul Pons" şeklindeydi. Bu sırada Paul Pons acı bir feryat kopararak "Kolum kırıldı" diye haykırmaya başlayınca direktör güreşi bıraktırdı.

Ben kendisine gazeteci olduğumu anlattıktan sonra görüşmeye başladık. Anlaşılabilir bir Fransızca ile dedi ki: "Ben yaşlandım, buralara gençlerimizi getirmeliyiz. Ben ihtiyar olduğum halde iki sene zarfında Avrupa'da sırtımı yere getiren olmadı. Bu akşam güreştiğimiz Paul Pons ile tam bir buçuk sene evvel Londra'da güreşmiştim, yine bu şekilde uğramıştık. Bu Paul Pons Fransızların en iyi pehlivanıymış. Biz bu alafranga güreşe alışkın değiliz, adam benden daha iri ve yapılı olmasına rağmen onu yenmeyi başardım. Dün akşam da ünlü bir Fransız pehlivani bir buçuk dakikada yenmeyi başardım. Direktörün buna canı sıkıldı. Sen karşına çıkan pehlivani böyle

kısa sürede yere atarsan izleyiciler bundan hiçbir şey anlamaz, onun için yarın akşam çok uğraş dedi. Ben de kabul ettim. Sonraki akşam güreş başlamadan önce direktör bana; Memiş, eğer bu gece bilerek yere düşecek - yenilecek olursan sana 400 fazla veririm, hem de kontratını uzatırım dedi.

Ben de, Bunu bana gündüzden, daha önceden söyleseydiniz bu güreşin ilanını yaptırmazdım ve tiyatrouzda güreş etmezdim. 400 frank değil 400.000.000 frank verseniz bile bu teklifinizi kabul etmem. Ben bu teklifleri kabul etseydim çok zengin olurum. Ben maskara değilim, benimle güreşecek kişi kendisine güveniyorsa gelsin, güvenmiyorsa güreşmeyelim dedim.

Güreş başladığında rakibimi ters kepçe ile yere düşürdüm, yenilmemesi mümkün değildi. Bu durumda kolum kırıldı diyerek bağırırmaya başladı ve güreşi bıraktı." dedi.

Memiş pehlivan 1907 yılında Hayrabolu'daki Milli Eğitim yararına yapılacak güreşlere davet edildiyse de güreşi bıraktığı için katılmadı, seyirci ve hakem olarak orada bulundu.

1916 yılında 57 yaşında iken Kazandere köyünde vefat etti.

Kaynak : YAĞLI GÜREŞİN ÜNLÜ PEHLİVANLARI - XIII-

Erhan Hüseyin Ali - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni